

دستور جلسه شماره (۱)
عنوان: بررسی موضوع مستثنی شدن موضوع واگذاری سهام دولت در شرکت‌های سهامی زراعی از طریق سازمان خصوصی سازی از مبحث مولدسازی دارایی های دولت و توقف روند اجرایی آن
مرجع طرح موضوع: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۳/۰۸/۰۹
تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه
شرح موضوع: یکی از مسائل مهم کشاورزی ایران موضوع زمین‌داری و نظام بهره برداری است. کوچک‌بودن واحدهای تولید و پراکندگی قطعات اراضی کشاورزی در موارد زیادی برای استفاده از فنون پیشرفته، تجهیز زیربنا، استفاده از ماشین آلات، بهبود راندمان آبیاری و توسعه کشاورزی محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کند. در این ارتباط تدابیری از نظر شرایط استفاده بهینه از منابع تولید «آب و خاک» اندیشیده شده است و در این راستا تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی بر اساس قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی و به منظور جلوگیری از خردشدن اراضی به قطعات کوچک غیر اقتصادی، افزایش در آمد سرانه کشاورزان، آشنا نمودن زارعان با اصول و شیوه‌های نوین کشاورزی و دامپروری، توسعه صنایع کشاورزی و تکمیل زنجیره تولید و و تولید اقتصادی در سطح کشور ایجاد شده است که نقش مهمی در معیشت مردم، ثبت جمعیت و ایجاد اشتغال به ویژه در مناطق محروم و مرزی دارد. این امر به استناد بند "ن" تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و تصویب نامه شماره ۲۰۶۷۷۴/ت/۶۰۰۱۲ هـ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ هیأت محترم وزیران در گروه ۱ فعالیت های اقتصادی موضوع ماده ۲ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طبقه بندی و در لیست خصوصی سازی قرار گرفته است که با توجه به نحوه شکل‌گیری، نوع آورده و سهام در این شرکت‌ها، خصوصی‌سازی شرکت‌های سهامی زراعی را با مشکلات جدی مواجه نموده است. ایرادات و مشکلات مطروحه ❖ بر اساس تبصره ماده ۲ قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی^۱، عضویت در شرکت‌های سهامی زراعی به صورت آورده نقدی نیست و در شرکت‌های سهامی زراعی زمین و آب به عنوان سهم و آورده هر فرد محسوب می‌گردد و بر اساس ارزش‌گذاری منطقه‌ای، تعداد سهام و ارزش آن مشخص می‌شود. ❖ مطابق ماده ۹ قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی^۲، سهامداران می‌توانند سهام خود را بدون هیچ‌گونه محدودیتی به شرکت یا به سهامداران دیگر آن شرکت و یا به فرزندان خود منتقل نمایند و مطابق ماده ۳ همین قانون، دولت در این شرکت‌ها

^۱ بند ن تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به طبقه‌بندی و درج نام آن دسته از بنگاههای اقتصادی که در چهارچوب آیین نامه موضوع ماده(۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم(۴۴) قانون اساسی در گروه‌های(۱) و (۲) ماده(۲) قرار نگرفته‌اند به استثناء موارد مندرج در گروه(۳) ماده(۲) و مجوزهای اخذ شده از مقام معظم رهبری در یکی از گروه‌های(۱) و (۲) اقدام نماید. انتقال بنگاههای اقتصادی مذکور از طبقه‌بندی گروه‌های (۱) و(۲) به گروه(۳) صرفاً با اذن ایشان مجاز می‌باشد.

^۲ تبصره ماده ۲ قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی- در هر یک از واحدهای روستایی سهامداران شرکت‌های سهامی زراعی حق استفاده مطلق و دائم اراضی را که در اختیار دارند به شرکت‌واگذار می‌نمایند و متناسب با ارزش این حق و مقدار و موقعیت زمین مربوط و ارزش عوامل زراعی تعدادی از سهام شرکت را که وزارت اصلاحات‌اراضی و تعاون روستایی بر اساس مقررات پیش‌بینی شده در اساسنامه این قبیل شرکت‌ها موضوع ماده ۵ این قانون تعیین می‌نماید دریافت خواهند نمود.

^۳ ماده نهم قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی - سهامداران شرکت‌های سهامی زراعی می‌توانند سهام خود را بدون هیچ‌گونه محدودیتی به شرکت یا به سهامدار دیگر همان شرکت منتقل نمایند.

سهامدار بوده و در صورتی که بخواهد سهم خود را بفروشد، باید مطابق با قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی واگذاری انجام گیرد.

- ❖ مطابق ماده ۳ قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی^۴، در مناطقی که شرکت های سهامی زراعی تشکیل می شود، وزارت تعاون و امور روستاها می تواند حق استفاده مطلق و دائم از اراضی موات و بایر و مسلوب المنفعه و و دایر متعلق به دولت را در اختیار شرکت های سهامی زراعی بگذارد، در این صورت وزارت مذکور به نسبت سهمی که با توجه به تبصره ماده دوم این قانون تعیین می شود در شرکت ذی سهم خواهد بود و عواید حاصل از این سهام را به منظور کمک و تقویت شرکت های سهامی زراعی مربوطه و یا زارغانی که سهام کمتری در اختیار دارند طبق آیین نامه ای که به تصویب شورای موضوع ماده ۱۷ قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی^۵ برسد اختصاص خواهد داد. لذا با خروج دولت از این شرکت ها، تصرفات غیر قانونی اراضی مذکور توسط افراد سودجو متصور خواهد بود و همچنین این شرکت ها عواید حاصل از سهام دولت را نیز دست داده و با افزایش هزینه های زیرساخت و کمبود نقدینگی مواجه خواهد شد.
- ❖ با توجه به سهام دولتی شرکت های سهامی زراعی و نقش دولت در تعیین هیأت مدیره و مدیر عامل، در صورت خصوصی سازی با عنایت به اینکه اکثر سهامداران این شرکت ها خرده مالک می باشند، مدیریت این شرکت ها با مشکلات عدیده ای مواجه و تبعات اجتماعی ناشی از سوءمدیریت متصور می باشد.
- ❖ با اشاره بر نقش مهم دولت در شرکت های سهامی زراعی و استفاده از سود سهام دولت در جهت تقویت و توسعه این شرکت ها به منظور تکمیل زنجیره تولید و حمایت از سهامداران نیازمند، خصوصی سازی علاوه بر نقض قانون تشکیل این شرکت ها، مشکلات فراوانی را برای سایر سهامداران ایجاد خواهد نمود.

پیشنهادهای

- ✓ با عنایت به اینکه شرکت های سهامی زراعی استان به استناد بند ((ن)) تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و بر اساس جدول پیوست شماره ۲۰۶۷۷۴/ت ۶۰۰۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۸ هیأت محترم وزیران در گروه ۱ فعالیت های اقتصادی موضوع ماده ۲ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طبقه بندی شده است، پیشنهاد می گردد این شرکت ها با درخواست وزارت ذیربط و پیشنهاد وزارت اقتصاد از گروه ۱ خارج شوند.
- ✓ پیشنهاد می گردد قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی با نگاه کاهش تصدی گری دولت اصلاح شده و تا زمان این اصلاحات واگذاری این شرکت ها به تعویق بیافتد در واقع مصوبه دولت این باشد که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و جهاد کشاورزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه و با کمک اتاق تعاون، ضمن بازنگری در قانون تشکیل این

^۴ ماده سوم - در مناطقی که شرکت های سهامی زراعی تشکیل می شود وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی می تواند حق استفاده مطلق و دائم از اراضی موات و بایر و مسلوب المنفعه و دایر متعلق به دولت را در اختیار شرکت های سهامی زراعی بگذارد. در این صورت وزارت مذکور به نسبت سهمی که با توجه به تبصره ماده دوم این قانون تعیین می شود در شرکت ذی سهم خواهد بود و عواید حاصله از این سهام را به منظور کمک و تقویت شرکت های سهامی زراعی مربوط اختصاص خواهد داد.

^۵ به منظور تعیین روش کلی و تهیه برنامه کار و تصویب طرحها و پیش بینی و اختصاص اعتبارات لازم برای شرکت های سهامی زراعی و شرکت های تعاونی تولید روستایی که با اجرای قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی تشکیل می شود و نظارت در حسن اجرای وظایفی که در قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی و اساسنامه آن برای وزارت تعاون و امور روستاها پیش بینی شده است شورای به نام شورای امور شرکت های سهامی زراعی و تعاونی های تولید روستایی به ریاست وزیر تعاون و امور روستاها و عضویت معاون وزارت تعاون و امور روستاها در امور شرکت های سهامی زراعی و تعاونی های تولید - رییس سازمان ترویج و توسعه فعالیت های غیر کشاورزی - مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران - رییس سازمان شرکت های سهامی زراعی و تعاونی های تولید - رییس سازمان اصلاحات ارضی - رییس مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها - مدیر کل حقوقی وزارت تعاون و امور روستاها و دو نفر از کارمندان واجد صلاحیت وزارت تعاون و امور روستاها به انتخاب وزیر تعاون و امور روستا تشکیل می گردد.

شرکت‌ها، ارائه لایحه بازنگری ساختار مالکیتی آن‌ها را عهده‌دار شود و تا زمان تغییر و اصلاح قانون حاکم، این شرکت‌ها از گروه ۱ خارج خواهند بود.

ملاحظه: بند (ح) ماده ۹ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی می‌گوید: وزارت تعاون موظف است در جهت حذف مداخله دولت در امور اجرائی و مدیریتی تعاونیها و بهبود سیاستهای توسعه بخش، با همکاری اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری در قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی اقدام و لوایح مورد نیاز را به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

براساس مطالب فوق و با توجه به اهمیت موضوع و جهت حمایت از تولید، بررسی موضوع در دستور کار دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با قید فوریت قرار گرفته است.